Lietas Nr. C68324917
Lietas arhīva Nr. C-3249-17/27

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
2017. gada 10. augustā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese L. Leja
rakstveida procesā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par zaudējumu atlīdzības piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017. gada 22. februārī biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs" (turpmāk – prasītāja) cēlusi Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk - atbildētājs) par zaudējumu atlīdzības piedziņu.

[1.1] Prasībā norādīti tālāk minētie apstākļi un argumenti.

2013. gada 27. augustā plkst. 00.00 notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk - CSNg) – apgāšanās, kurā tika iesaistīts atbildētājs kā motocikla KAWASAKI, bez valsts reģistrācijas numuriem, vadītājs. Par šo CSNg faktu tika izsniegta Ceļu policijas izziņa. Atbildētāja rīcība bija cēloniskā sakarā ar CSNg izraisīšanu. CSNg rezultātā cieta motocikla pasažiere /pers. C/, kura guva vieglus miesas bojājumus.

Pamatojoties uz AAS "ERGO Insurance SE" lēmumu 2016. gada 4. aprīlī tika veikta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa 704,62 *euro* apmērā, kas saistīta ar /pers. C/ ārstēšanās izdevumiem.

Motocikla KAWASAKI, bez valsts reģistrācijas numuriem, civiltiesiskā atbildība nebija apdrošināta.

Pamatojoties uz AAS "ERGO Insurance SE" 2016. gada 26. aprīļa zaudējumu atlīdzības pieprasījumu un ADM rēķinu Nr. 3.1.1.-ADM/05-2016 prasītāja 2016. gada 12. maijā pieņēma lēmumu atlīdzināt AAS "ERGO Insurance SE" atlīdzības summu 842,35 *euro* apmērā, kas sastāv no ārstēšanās izdevumiem 704,62 *euro* un atlīdzību lietas administrēšanas izdevumiem 137,37 *euro*.

Prasītāja 2016. gada 20. maijā, 2016. gada 11. jūlijā un 2016. gada 22. augustā nosūtīja atbildētājam pretenzijas par zaudējumu atlīdzināšanu ar lūgumu veikt samaksu, t.sk., arī brīdinot atbildētāju, ka gadījumā, ja samaksa netiks veikta, tad prasītājs nodos parāda atgūšanas procesu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasību par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā.

Tomēr pēc pretenziju nosūtīšanas atbildētājs labprātīgi neatlīdzināja prasītājai radītos zaudējumus, tādēļ prasītāja atbilstoši 2008. gada 3. novembra Sadarbības līguma Nr. 00910-10-08 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja zaudējumus, līdz ar to prasītājai ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 86,08 *euro* (60,50 LVL) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

SIA "Julianus Inkaso Latvija" 2016. gada 29. novembrī nosūtīja atbildētājam pretenziju ar lūgumu veikt samaksu līdz 2016. gada 11. decembrim.

Prasīja par laika posmu no 2016. gada 11. decembra līdz 2017. gada 7. februārim aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus 7,89 *euro* apmērā, ņemot vērā, ka atbildētājs 2016. gada 29. novembra pretenzijā noteiktajā saistību izpildes termiņā saistības neizpildīja.

[1.2] Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41. panta otrās daļas 1. punktu, 51. panta trešās daļas 1. punktu, Civillikuma 3., 1759., 1765., 1775., 1779., 1784., 1895. pantu.

[1.3] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja zaudējumus 928,43 euro, kas sastāv no apdrošināšanas atlīdzības izmaksas 842,35 euro un zaudējumu atgūšanas izdevumiem 86,08 euro, kā arī lūdz piedzīt likumiskos procentus 7,89 euro apmērā un atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no piedzītās zaudējumu summas.

[2] Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (..).

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa noteic, ka ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tā kā puses nav izteikušas lūgumu lietu iztiesāt tiesas sēdē un tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt sēdē, lieta atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajai daļai izskatāma rakstveida procesā, paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ņemot vērā minēto un ievērojot, ka pusēm 2017. gada 28. jūnijā nosūtīts paziņojums par to, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un nolēmuma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā 2017. gada 10. augustā, tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar tiesību normām, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[4] Saskaņā ar Civillikuma 1402. pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

No lietas materiāliem pievienotās izziņas par ceļu satiksmes negadījumu redzams, ka 2013. gada 27. augustā plkst. 00.00 notika ceļu satiksmes negadījums, kura rezultātā apgāzās atbildētāja vadītais motocikls Kawasaki, bez valsts reģistrācijas numura zīmes, tādējādi /pers. C/ guva miesas bojājumus. Par ceļu satiksmes negadījuma faktu 2014. gada 2. janvārī sagatavots administratīvā pārkāpuma protokols Nr. /protokola numurs/(*lietas 11. lapa*).

/pers. B/ vadītajam transportlīdzeklim motociklam Kawasaki, bez transportlīdzekļa reģistrācijas numura, īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana ceļu satiksmes negadījuma brīdī nebija veikta (*lietas 31. lapa*). Īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3. pantu obligātās apdrošināšanas objekts ir transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja civiltiesiskā atbildība (turpmāk - īpašnieka civiltiesiskā atbildība), par ceļu satiksmes negadījumā nodarīto zaudējumu trešajai personai.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41. panta otrās daļas 1. punktu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

[5] Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja zaudējumu atlīdzību 928,43 *euro* apmētā, kas sastāv no izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 704,62 *euro*, administrēšanas izdevumiem 137,73 *euro* un zaudējumu atgūšanas administratīvajiem izdevumiem 86,08 *euro*.

[5.1] Civillikuma 1779. pants paredz, ka ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Civillikuma 1784. pantu, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par viesiem zaudējumiem (1772. un 1773. pants).

Mūsdienu tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no ievainojamības viedokļa, zaudējumu esamība un cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. *Torgāns K. Grām.: Saistību tiesības I daļa. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209. lpp.*).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51. panta pirmās daļas 1. punktu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs no Garantijas fonda nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Minētā likuma 51. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

No lietas materiāliem redzams, ka ERGO Insurance SE Latvijas filiāle, pamatojoties uz Nacionālā veselības dienesta pieprasījumu, izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 704,62 *euro* apmērā par /pers. C/ ārstēšanu (*lietas 14. lapa)*.

Savukārt no 2016. gada 26. aprīļa zaudējumu atlīdzības pieprasījuma redzams, ka ERGO Insurance SE Latvijas filiāle lūdz prasītāju atlīdzināt izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 704,62 *euro* apmērā, kā arī lūdz atlīdzināt administrēšanas izdevumus 137,73 *euro* (*lietas 30. lapa*).

Ar 2016. gada 12. maija lēmuma par izmaksu Nr. 0378/S-41/2016 pierādīts, ka prasītāja veikusi maksājumu ERGO Insurance SE Latvijas filiāle saistībā ar /pers. C/ izmaksāto kompensāciju 704,62 *euro* apmērā (*lietas lapa Nr. 31*). Savukārt no 2016. gada 12. maija lēmuma par izmaksu Nr. 0378/S-41/2016 ADM redzams, ka prasītāja nolēmusi atlīdzināt administrēšanas izdevumus 137,73 *euro* apmērā (*lietas 32. lapa*).

Bez tam, prasītāja pamatojoties uz 2008. gada 3. novembrī noslēgto sadarbības līgumu Nr. 00910-10-08 starp prasītāju un SIA "Julianus Inkasso Latvija" 2017. gada 17. februārī atlīdzinājusi SIA "Julianus Inkasso Latvija" izdevumus 86,08 *euro* apmērā, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumiem (*lietas 59.-60. lapas)*

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41. panta otrās daļas 1. punktu Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai – transportlīdzekļa līzinga gadījumā – līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51. panta trešās daļas 1. punktu, no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

Prasītāja 2016. gada 20. maijā nosūtīja atbildētājam pretenzijas pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu lietā Nr. S-41/2016, lūdzot līdz 2016. gada 19. jūnijam atlīdzināt prasītājai radītos zaudējumus, norādot, ka gadījuma, ja zaudējumi netiks atlīdzināti noteiktā termiņā vai netiks panākta vienošanās par zaudējumu nomaksu pa daļām, prasītāja nodos saistības parāda piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu (*lietas 37. lapa*).

2016. gada 11. jūlijā prasītāja nosūtīja atbildētājam atkārtotu pretenziju, nosakot, ka zaudējumu atlīdzība samaksāja līdz 2016. gada 10. augustam, bet 2016. gada 22. augustā prasītāja atbildētājam nosūtīja pirmstiesas brīdinājumu nosakot, ka zaudējumu summa jāsamaksā līdz 2016. gada 11. septembrim (*lietas 39.-38. lapa*).

Savukārt 2016. gada 29. novembrī SIA "Julianus Inkasso Latvija" nosūtīja atbildētājam paziņojumu par zaudējumu samaksu 860,15 *euro* apmērā, lūdzot samaksu veikt līdz 2016. gada 11. decembrim.

Tiesa atzīst, ka ir pamatota prasītāja prasība par zaudējumu atlīdzības piedziņu no atbildētāja pēc Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41. panta otrās daļas 1. punkta, jo pastāv regresa prasības priekšnoteikumi, proti, gan atbildētāja vaina ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, gan tas, ka atbildētājs, kā transportlīdzekļa īpašnieks, nebija apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību.

[5.2] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74. pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 96. panta piektajai daļai prasības pieteikumā norādītie fakti atzīstami par pierādītiem.

Tiesa atzīst, ka prasītāja lietā ir pierādījusi atbildētāja prettiesisko rīcību, viņa vainu, zaudējumu esamību un to apmēru, cēlonisko sakaru starp atbildētāja prettiesisko rīcību un zaudējumiem, kā arī regresa prasības tiesības pieprasīt zaudējumu atlīdzību.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami zaudējumu atlīdzība 936,32 *euro* apmērā.

[6] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 7,89 *euro* apmērā par laika posmu no 2016. gada 11. decembra līdz 2017. gada 7. februārim.

Civillikuma 1753. pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summu vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1.punktu procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 1765. pantam procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Atbildētājs nav apstrīdējis savu pienākumu maksāt nokavējuma procentus, kā arī lietā ir pierādīta saistību neizpilde no atbildētāja puses, līdz ar to tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja pienākumu maksāt likumiskos nokavējuma procentus.

Pārbaudot nokavējuma procentu aprēķinu, tiesa atzīst, ka prasītāja ir pamatoti aprēķinājusi nokavējuma procentus 7,89 *euro* apmērā par laika posmu no 2016. gada 11. decembra līdz 2017. gada 7. februārim, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājas prasījums daļā par likumisko procentu piedziņu no atbildētāja ir pamatots un apmierināms.

[7] Civilprocesa likuma 195. pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1763. panta 1. punktam nosakāms, ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis aizdevuma summas lielumu. Civillikuma 1765. panta ceturtā daļa noteic, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta un Civilprocesa likuma 195. panta nosacījumiem prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6 % (seši no simta gadā) no piedzītā, bet nenomaksātā pamatparāda, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Tādējādi procentu pieaugums apstājas, kad to daudzums sasniegs nesamaksātā pamatparāda apmēru.

[8] Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir 936,32 *euro*. Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktam no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva par prasību 140,45 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*, kopā 145,15 *euro*.

[9] Ņemot vērā prasības raksturu un piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 92.-97., 189.-193., 195., 204.[1] un 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs" maza apmēra prasību par zaudējumu atlīdzības piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, zaudējumu atlīdzību 928,43 *euro* apmērā, likumiskos nokavējuma procentus 7,89 *euro*, tiesāšanās izdevumus 145,15 *euro*, pavisam kopā 1081,47 *euro* (viens tūkstotis astoņdesmit viens *euro* 47 centi).

Piedzītie naudas līdzekļi samaksājami ar pārskaitījumu uz biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, AS "Swedbank" norēķinu kontu Nr. LV65HABA0551022538931.

Atzīt biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot nesamaksātā pamatparāda apmēru.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese L. Leja